

prikken al in de plant terecht. Bij de granen is het vergelingsvirus persistent: het aanprikken van de plant is niet voldoende om het virus over te dragen. Een bladluis raakt pas besmet na een zuigtijd van enkele uren op een besmette plant, het duurt nadien nog enkele dagen alvorens het virus zich in de bladluis kan vermenigvuldigen. Vervolgens is er weer een zuigtijd (prijktijd) van enkele uren nodig om een gezonde plant te besmetten. Een besmette 'bladluismoeder' baart nadien wel virusvrije nakomelingen. Deze jonge luisjes moeten dus nadien hetzelfde scenario doorlopen ...

Besluit. Het is niet nodig om direct te behandelen van zodra je één luisje vindt, maar wanneer het weer omslaat is het vaak niet meer mogelijk om te behandelen. Bij veel neerslag zijn de vluchten en de schade van bladluizen beperkt.

Welke middelen?

Voor de bestrijding van bladluizen in het najaar zijn de pyrethroïden (Decis, Fury, Karate, Cytox, Cyperb, Sumi Alpha, Mavrik 2F en andere) het meest geschikt. Deze insecticiden hebben in volle zomer niet de beste reputatie (lees: werking) tegen bladluizen, maar in het najaar als de temperaturen lager zijn, is de werking wel goed. Pirimor – een middel met dampwerking – is bij koel en winderig weer niet efficiënt. Tepeki is in het najaar niet toegelaten en als systemisch middel zou de opname door de zeer kleine planten toch onvoldoende zijn.

Werkingswijzen en spuittechniek

Om bladluizen in het najaar te bestrijden, kunnen we slechts twee werkwijzen gebruiken.

Contactwerking. Alle insecticiden uit de groep van de pyrethroïden werken via contact. Alleen insecten die je kan raken worden gedood. Het is dus logisch dat je geen resultaat zal beha-

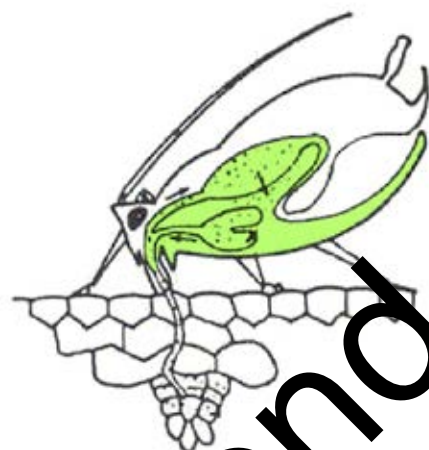
len tegen insecten die zich schuilhouden aan de onderkant van een blad. Voor deze middelen is het belangrijk dat je voldoende water gebruikt, dan is de raakkans groter. Ook kan het zinvol zijn om in de latere namiddag te behandelen, wanneer bladluizen genieten van een najaarszonnetje. Een ander niet te onderschatten voordeel van de pyrethroïden is de repellente werking die invliegende bladluizen dus 'afstoot'.

Dampwerking. Pirimor is het enige middel met deze werkwijze. Okapi bevat eveneens Pirimor en heeft dus ook deze eigenschap. Deze damp- of gasfase is dus ideaal om gevoelige insecten te bestrijden die zich schuilhouden en dus moeilijker kunnen geraakt worden. Voor een optimale werking is windstroom overtrokken weer belangrijk. Spuit dus best niet 's morgens vroeg of wanneer er veel wind is.

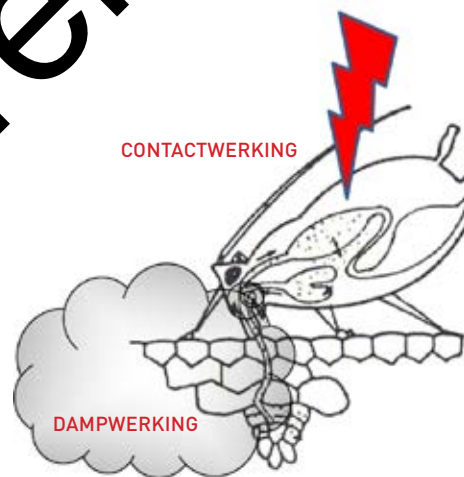
Spuittechniek en watervolume. Zeer kleine insecten bestrijden met een grof druppelspectrum is niet evident. Voldoende water gebruiken en niet spuiten op een bedauwd gewas verhogen de raakkans wanneer je driftreducerende toppen gebruikt met een grover druppelspectrum. Een klein watervolume en toch een voldoende 'verplicht' grof druppelspectrum is niet meer mogelijk ... tenzij met een hoge rijsnelheid, wat ook niet ideaal is.

Hoe lang duurt nawerking na behandeling?

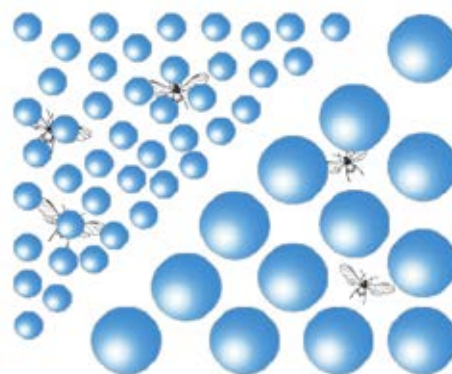
In volle zomer is de nawerking van een pyrethroïde zeer kort, soms slechts enkele uren. Naarmate de temperatuur daalt, stijgt de nawerking en bij koud weer mag je rekenen op een nawerking van twee weken. Hou er wel rekening mee dat door de snelle groei van de granen deze middelen niet 'meegroeiën'. Daardoor is een plantje twee weken na behandeling toch niet meer beschermd. ■

Figuur 1. Het virus wordt niet onmiddellijk overgedragen. Het moet zich eerst in de bladluis vermenigvuldigen en pas nadien kan bladluis tijdens het zuigen de plant besmetten.

Figuur 2. Beide werkwijzen van erkende insecticiden in het najaar.

Pyrethroïden zijn contactinsecticiden en de spuittechniek is heel belangrijk. Je moet het insect raken, een te grove druppel vermindert deze raakkans.